

meget heldigt, og at vi ville faae baade billigere og bedre Vaaben, naar vi ikke skulle tage dem fra Hellebæk; men jeg troer, at det Spørgsmaal, hvor vi faae de bedste og billigste Vaaben, ikke ligger for ved dette Forslag; her ligger kun for, om vi have en Forpligtelse til at betale Penge til Geværfabriken i Hellebæk. Det er vitterligt af de Afskifter, der ligge i Bureauet, at Geværfabriken i Hellebæk er en saa langsom Fabrikant, at det maa være utaalneligt for Krigsministeriet at skulle have med en saadan Medcontrahent at gjøre, og jeg kan meget vel forstaae, at vi, dersom vi vare nødte til at tage Vaaben hos en saa langsom Fabrikant, maatte komme Krigsministeren til Hjælp for at lase ham fra en saa daarlig Contrahent, som denne Fabrik i en Række af Aar har vist sig at være; men jeg mener, at den Fremgangsmaade, som Fabriken har brugt, idet den har behandlet den danske Armee saa uefterrettelig ved Expeditionen af bestilte Leverancer, f. Ex. i 1863, da vi allermeest behøvede dem, ikke fortjener Klap men Klaps, og disse give vi den bedst ved kun at tilstaae den saa mange Penge, som vi efter Landets Lov og Ret blive kjendte pligtige til at yde den.

Bille: Det er virkelig stor Skade, at man ikke kan henwise Afgjørelsen af Rets-spørgsmaalet om Hellebæk til de ærede Medlemmer for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (M. Hage) og Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti). Jeg vilde i høieste Grad i Statens Interesse ønske, at de to Herrer kunde træde sammen som en Instants — jeg vil ikke sige for at dømme den „prensifke“ Sorøver — men til at afgjøre det Spørgsmaal, der ligger imellem det Schimmelmannske Fideicommiss og Staten. Da dette nu imidlertid destvæere ikke kan lade sig gjøre, saa troer jeg ikke, at det er fuldkommen betryggende at have de to ærede Medlemmers Mening for sig alene, men at der ogsaa maa tages lidt Hensyn til, hvorledes det kan antages, at Sagen vil stille sig for den Instants, der bliver den virkelig afgjørende. Skulde nu denne Dverenskomsft blive til en Virkelighed, saa er der en Henstilling,

jeg vil tillade mig at gjøre til den ærede Regjering, og som der dog maaskee kunde gjøres lidt ved, saalænge Dverenskomsften ikke fuldstændig er underkreven. Der findes paa Hellebæk Hovedgaard et Capel, i hvilket der foregaaer en Gudstjeneste, som henter sin Mening, ikke alene fra Hellebæks Arbeidere, men tillige fra Beboerne af de nærmestliggende Smaabyer og det Fisserleie, der støder umiddelbart til Hellebæk, og som egentlig hører til Hornbæk Kirke. Dette Capel tilhører Fideicommisset, men har hidtil været overladt til offentlig Benyttelse. Nu er der imidlertid Grund til at frygte for, at dersom denne Dverenskomsft kommer istand, saa vil Fideicommisset bruge eller misbruge — der kan jo tvistes om, hvad det rettest skal hedde — sin Ret og Luffe dette Capel. Det er nemlig overhovedet en af de store Banffeltigheder, som man i denne Sag har at gjøre med, at den Bestyrelse, der for Tiden er paa Hellebæk, har et saa ubestrykeligt Talent til at gjøre sig upopulair og til at bære sig forkeert ad, at man ikke paa nogen mulig Maade kan træde op som Forsvarer af Noget, den ønsker, uden idelig at føle, at Stemningen i høieste Grad er imod den. Det halve Land kjender den mærkværdige Historie om hiin Postkasse, som Finantsministeriet og Postvæsenet ikke kunde faae Lov til at henge op paa Kroen, skjendt Kromanden var villig nok til at have den, men som de maatte lade sætte op paa en Pæl paa Landeveien af Hensyn til den godshervelige Dvrighedsmyndighed, som forlanges respecteret af Fideicommissets Bestyrelse. Nu er der nok til Cultusministeriet sendt en Klage fra den samme Bestyrelse over, at der i Capellet har i afvigte Sommer fundet nogle Eftermiddagsgudstjenester Sted, uden at dens allerhøieste Tilladelse var indhentet; der skal endog saa trues med, at Godsbestyrelsen vil formene Præsten at holde de gudelige Forsamlinger, som i Sommer nu og da fandt Sted i Fideicommissets Skove, som Straf for, at de have benyttet Kirken udenfor den almindelige Gudstjenestetid uden Tilladelse. Den Slags Handlinger af Bestyrelsen ere jo kun skiftede til at indgyde alle Egnens Beboere en